



کتاب چهل مقدس اثری فلسفی-عرفانی برای جهان معاصر است

شهین اعوانی با اشاره به ابعاد و بخش های مختلف کتاب چهل مقدس نوشته سیدمصطفی محقق داماد، گفت: این کتاب اثری فلسفی عرفانی برای جهان معاصر است.

شهین اعوانی با اشاره به ابعاد و بخش های مختلف کتاب چهل مقدس نوشته سیدمصطفی محقق داماد، گفت: این کتاب اثری فلسفی عرفانی برای جهان معاصر است.

به گزارش خبرنگار مهر، شب روشننگاری دینی به همراه رونمایی از دو اثر جدید آیت الله سید مصطفی محقق داماد، یکشنبه 24 مرداد در بنیاد موقوفات دکتر محمود افشار(کانون زبان فارسی) برگزار شد.

شهین اعوانی، در این نشست طی سخنانی اظهار کرد: کتاب فاجعه چهل مقدس را می توان مجموعه مقالاتی با موضوع مشترک نامید. آنچه که من کمتر در میان اساتید دیگر می بینم اما به عنوان ویژگی در آیت الله محقق داماد مشاهده کردم و در کتاب وی نیز این خصیصه مشهود است اینکه او در نگارش این مقالات هرگز از خطابه و حفظ مطالبی را ننوشته اند و تا جایی که ایشان را می شناسم هرگز سخنرانی صرف نداشتند، بلکه یادداشت کرده و بر اساس آن سخنرانی می کنند در نتیجه این مجموعه صرفا مقاله نیست بلکه مطالب منظم، مدون و با برنامه ریزی است.

عضو هیات علمی موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران افزود: این سیستم مرا به یاد کلاس های آلمان می اندازد، زمانی که در آن کشور تحصیل می کردم رایانه نبود اما استاد عین مقاله و یادداشت را می نوشت و بعد سوالاتی که در آخر جلسه مطرح می شد را در حاشیه یادداشت می کرد و زمانی که مجموعه مباحث و مقالات آخر ترم آماده شده و بعضا به صورت کتاب در می آمد به آن سوالات دانشجویان هم پاسخ می داد.

وی در بخش دیگری از مباحث خود اظهار کرد: این دو اثر موضوع چهل را از دیدگاه قرآنی، حدیث، ادیان، فلسفه، کلام، فقه و اخلاق، عفاف بررسی می کند. استفاده مولف از اشعار ادبی بزرگانی چون حافظ، سعدی، عطار، نمک و چاشنی برای فهم مطالب است. این دو اثر را که می خوانیم در مورد حقیقت جویی و خداپرستی است، آنکه کشته می شود و آنکه می کشد و آنکه قاضی است همه برای خداست اما در پارادوکسی متفاوت.

این استاد فلسفه غرب افزود: از جمله مباحث مطرح شده در کتاب، عرفان است که از روش های خداشناسی هر دین محسوب شده و به معنای شهود مستقیم خداوند است که در این دو اثر می بینیم که به آن توجه شده است. در این دو اثر از بسیاری از عرفا سخن به میان آمده که در راه تجربیات عرفانی خود کشته شدند. البته این پدیده را صرفا در تاریخ اسلام نمی بینیم. در اسلام محاکمه سهروردی بود که قاضیان حلب او را محکوم کردند. حلاج را که از عرفای معروف بود در پنجاه و هفت سالگی به اتهام کفرگویی از بین بردند و عین القضات نیز که بعد از دیدار با غزالی به کل متحول شد در سی و سه سالگی گرفتار چهل مقدس مردم زمان خود شد و این مساله را در مورد او مطرح کردند که او مقلد نبود لذا در دادگاه محاکمه اش کرده و به طرز فجیعی کشته می شود. به عقیده آیت الله محقق داماد، عین القضات قربانی اندیشه حاکم بر زمانه خویش است.

اعوانی گفت: همچنین در این اثر به عرفان مسیحی هم اشاره شده است از جمله به «مایستر اکهارت» اشاره شده است، او در فرقه دومینیکن آموزش های لازم را دریافت کرد و کلیسا به دلیل دیدگاه او در باب وحدت وجود به کفر محکومش کرد. اما کتاب فاجعه چهل مقدس از ارتباط منطقی بیشتری برخوردار است. پنج سخنرانی اول این اثر کاملا به عاشورا اختصاص دارد.

وی ادامه داد: اولین دادگاهی که در تاریخ فلسفه برای تفتیش عقاید برگزار شد دادگاه سقراط بود. «یاسپرس» می گوید: سقراط تباهی آتن و بلایی که بر آن فرود آمد را به چشم دید؛ او با بنیاد جریان سوفسطایی مبارزه کرد اما به جرم بدعت در الهیات و جایگزین کردن خدایان دیگر محاکمه شد. جرم سقراط این بود که به جوانان بیداری می داد لذا سوفسطاییان او را محکوم کردند که دارد جوانان را به بیراهه می کشاند و در نهایت در سن هفتاد سالگی به او جام شوکران نوشاندند.

اعوانی افزود: بنابراین چهل مقدس همراه با اعتقادات دینی است اما دینی که ته بر اساس تعقل که بر اساس هوای

نفسانی است. در این کتاب به خوارچ هم اشاره شده است که چنین جهلی داشتند.

وی با بیان اینکه یکی از مهمترین مباحثی که در این کتاب می تواند برای همه ما مفید باشد جایی است که اخلاق بر دین تقرب می یابد، گفت: آیت الله محقق داماد در این کتاب به اخلاق پیشادینی اشاره کرده است و می گوید اگر انسان با داشتن این پیشینه وارد دین شود به اعلی علیین و تعالی می رسد، به جز آن اگر ورود به دین باشد در واقع نقش سلبی دارد. کتاب چهل مقدس اثری فلسفی عرفانی است و مساله روز جهان معاصر به شمار می آید.